

tydning af, at det var dens Hensigt at undbrage Beboerne af Sylland den Fordel osv. Dette er en Udtalelse af den høitærede Indenrigsminister, som jeg sætter megen Pris paa at have set fremkomme. Loven af 24de April 1868 som altsaa til Verden som et Kompromis. Den var et Pilebåndt, som det ikke lykkes dengang fra nogen Side at bryde, skjøndt der ganske vist allerede dengang var bestemte Modstandere af det derom foreliggende Forslag, og det Modstandere, hvis Bægt og Indflydelse senere er blevet ikke lidet forøget ved den Stilling, som de ere komne til at indtage nu i Modsatning til den. I det Loven af 24de April 1868 saaledes efter sin hele Fremkomst var et Kompromis, forekommer det mig, som sagt, at man allerede af den Grund maa være meget omhyggelig for at fjerne enhver endog blot Mistænkte om, at der kunde være en Hensigt tilstede til at ville bryde nogle af dens Bestemmelser. Men dertil kommer en anden Omstændighed. Der blev i sin Tid stillet et særgeget Vilkaar for den videre Fremme af Forslaget til Loven af 1868, et Vilkaar som den daværende Finantsminister stillede, og som jeg, der havde den Ære dengang at beklæde Indenrigsministerposten, opfyldte; men selvfølgelig nærmest kun opfyldte ved at gjøre, hvad jeg formaade til, at dette Thing og det andet Thing gik ind derpaa. Dette ganske særlige Vilkaar, som vistnok ikke er gaaet de ærede Medlemmer her i Salen af Munde, var jo det, at den daværende Finantsministers Samtykke til den da omhandlede Udvidelse af Sernbanenettet i Sylland, kun gaves under den Betingelse, at ogsaa Halvdelen af Expropriationsudgifterne ved Sernbaneanlægene i Sylland i Virkeligheden blev tilbagebetalt Statskassen. Denne lille Million var der forskjellige ærede Medlemmer, som dengang. Sagen var for her til Behandling, meget tvivlede om, at man vilde kunne skaffe tilveie. Tvivlen var jo endog saa saa stor, at et æret Medlem, hvis Plads nu heller ikke længer er der, hvor han sad under Forhandlingene om Forslaget til den nævnte Lov, men paa et andet Sted her i Salen, endog saa ansaa det for nødvendigt at bringe Vilkaaret derom ind i selve

Loven. Han mistvilede vistnok ikke om Indenrigsministerens gode Vilde til at fuldbyrde Vilkaaret i Gjerningen, men han mistvilede vel om Indenrigsministerens Ægne til at fore det igjennem, skjøndt han naturligvis heller ikke har kunnet tvivle om, at de Herrer i Rigsdagen, der havde udtalt sig for i den paagjældende Sag i det Hele at støtte Indenrigsministeren ogsaa vilde vedblive at støtte ham, efterat Forslaget til Hovedloven var blevet vedtaget. Ja, Tvivlen var endog saa stor at den betiftede, at man stillede sin Fordring temmelig midlerat; man vilde nemlig endda kun betinge sig, at Loven om Tilbagebetalingen af de nævnte Expropriationsudgifter skulde være vedtagen, saavidt jeg mindes, et helt Aar, efterat hin anden Lov var vedtagen. Derfor det blot naaedes, at man et helt Aar senere fik Tilbagebetalingsloven vedtagen, saa skulde den heromhandlede Tidsfrist af 1ste Juli 1874, denne Tidsfrist, om hvis note Sagttagelse jeg nu nærer ikke svag Tvivl, have sin fulde Gyldighed. Som ærede Medlemmer vistnok vilde mindes, gif der dog langtfra et Aar hen, inden den omtalte Erstatningslov blev vedtagen. Der ligger, saavidt jeg mindes, ikke synderlig mere end en Maaned mellem Vedtagelsen af Sernbaneloven og Vedtagelsen med kongelig Stadfæstelse af Erstatningsloven. Og den nævnte Million, som af flere ærede Medlemmer her dengang blev betragtet, men med stor Æret blev betragtet kun som en Loffemad, som Noget, der skulde faa den bedste Vilde til lettere at glide ned, denne Million, som dog kort derefter fik virkelig Kjød og Blod, eller rettere, blev til virkelig klingende Mønt, er allerede for en Del indflydt i Statskassen. Tilveiebringelsen af dens Tilbagebetaling stod nu imidlertid uetop i den allernøieste Forbindelse med Udførelsen af Sernbanenettet i dets fulde Udstrækning, idet det blev gjort gjældende — og det med fuld Ære — at en Fordeling af Expropriationsvederlaget i Genhold til Bestemmelserne i selve Loven af 10de Marts 1861 var en Umulighed, og at det vilde være umuligt ganske særlig at udfinde de Ægne, som skulde betale dette Pengedrag, men at man derimod, naar man gav Sernbanenettet dets fulde og